

Nâng cao hiệu quả công tác kiểm tra, giám sát tại Đảng bộ quận Hoàn Kiếm, Thành phố Hà Nội trong thời gian tới

ThS. NGUYỄN THÀNH TRUNG

Văn phòng Quận ủy Hoàn Kiếm; Email:nguyenthanhtrung110883@gmail.com

Tóm tắt: Công tác kiểm tra, giám sát của Đảng có vị trí, vai trò và tầm quan trọng đặc biệt trong công tác xây dựng, chỉnh đốn Đảng. Xác định được tầm quan trọng của công tác kiểm tra, giám sát, thời gian qua, Đảng bộ quận Hoàn Kiếm, Thành phố Hà Nội đã tăng cường lãnh đạo, chỉ đạo tập trung thực hiện các nhiệm vụ; dự báo những thuận lợi, khó khăn; xác định những phương hướng, nhiệm vụ kiểm tra, giám sát mà Đảng bộ quận cần tập trung trong thời gian tới, góp phần nâng cao hiệu quả công tác kiểm tra, giám sát, xây dựng Đảng bộ quận Hoàn Kiếm ngày càng trong sạch, vững mạnh.

Từ khóa: công tác kiểm tra, giám sát, Đảng bộ quận Hoàn Kiếm.

Hiện nay, Đảng bộ quận Hoàn Kiếm có 102 tổ chức cơ sở đảng, trong đó có 46 đảng bộ và 56 chi bộ cơ sở với 12.242 đảng viên⁽¹⁾. Trong thời gian vừa qua công tác kiểm tra, giám sát, kỷ luật đảng của Đảng bộ quận Hoàn Kiếm đã có nhiều chuyển biến rõ rệt, đạt được những kết quả quan trọng, toàn diện, góp phần giữ nghiêm kỷ luật, kỷ cương của Đảng, từng bước kiềm chế, ngăn chặn, đẩy lùi sự suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống, những biểu hiện "tự diễn biến", "tự chuyển hóa" trong nội bộ và phòng, chống tham nhũng, lãng phí, tiêu cực, nâng cao năng lực lãnh đạo, sức chiến đấu của Đảng, xây dựng hệ thống chính trị trong sạch, vững mạnh.

1. Những kết quả đạt được trong công tác kiểm tra, giám sát của Đảng bộ quận Hoàn Kiếm từ đầu nhiệm kỳ 2020-2025 đến nay

Ngay đầu nhiệm kỳ khóa XXVI, Quận ủy Hoàn Kiếm đã xây dựng, triển khai Chương trình số 09-CTr/QU ngày 21/10/2020 của Quận ủy về "Chương trình công tác kiểm tra toàn khóa của Ban Chấp hành Đảng bộ quận nhiệm kỳ 2020-2025"; Chương trình số 01-CTr/QU ngày 06/8/2021 của Quận ủy về "Nâng cao năng lực lãnh đạo, sức chiến đấu của tổ chức đảng; hiệu lực hiệu quả của chính quyền; phát huy vai trò của Mặt trận Tổ quốc và các tổ chức chính trị xã hội, xây dựng Đảng và hệ thống chính trị trong sạch, vững mạnh"; Đề án số 04-ĐA/QU ngày 01/11/2021 của Quận ủy về "Nâng cao chất

lượng và hiệu quả công tác kiểm tra, giám sát của tổ chức cơ sở đảng giai đoạn 2020-2025"; Kế hoạch số 82-KH/QU ngày 28/9/2022 về thực hiện Kết luận số 34-KL/TW, ngày 18/4/2022 của Bộ Chính trị về "Chiến lược công tác kiểm tra, giám sát của Đảng đến năm 2030". Hằng năm, Quận ủy xây dựng kế hoạch kiểm tra, giám sát, xác định trọng tâm, trọng điểm và nội dung các chương trình kiểm tra, giám sát trong năm và triển khai tổ chức thực hiện nghiêm túc, đã tổ chức nhiều lớp bồi dưỡng nghiệp vụ công tác kiểm tra, giám sát tới các đồng chí đồng chí cán bộ chủ chốt quận và cơ sở về các quy định, quyết định, hướng dẫn công tác kiểm tra, giám sát và kỷ luật của Trung ương Đảng mới ban hành đạt kết quả tốt.

Công tác giám sát luôn được duy trì, tập trung giám sát cán bộ, đảng viên là cấp ủy viên, nhất là người đứng đầu cấp ủy và chính quyền các cấp, kịp thời phát hiện tổ chức Đảng, đảng viên có dấu hiệu vi phạm nguyên tắc tập trung dân chủ; vi phạm quy định về những điều đảng viên, cán bộ, công chức, viên chức không được làm và quy định về trách nhiệm nêu gương. Từ đầu nhiệm kỳ đến nay, Ban Thường vụ Quận ủy đã thành lập 16 Đoàn, triển khai 09 cuộc kiểm tra, giám sát tại 47 tổ chức cơ sở đảng và 20 đảng viên diện Ban Thường vụ Quận ủy quản lý⁽²⁾, tập trung vào các nội dung: lãnh đạo, chỉ đạo công tác quán triệt, tổ chức thực hiện Nghị quyết Đại hội Đảng các cấp; lãnh đạo, chỉ đạo cuộc bầu cử đại

biểu Quốc hội khóa XV và đại biểu HĐND các cấp nhiệm kỳ 2021-2026; việc tổ chức thực hiện 7 Chương trình và 33 Đề án công tác toàn khóa đề cụ thể hóa, triển khai thực hiện trong giai đoạn 2021-2025. Trong đó, đã tiến hành giám sát chuyên đề đối với 04 tổ chức đảng là các đơn vị y tế theo chỉ đạo của Ban Thường vụ Thành ủy Hà Nội.

Công tác kỷ luật Đảng được thực hiện nghiêm túc, kịp thời đúng quy định. Toàn Đảng bộ quận đã xử lý kỷ luật 01 tổ chức đảng (với hình thức khiển trách) và 39 đảng viên (khiển trách: 27, cảnh cáo: 9, cách chức: 01, khai trừ: 15)⁽³⁾. Công tác thi hành kỷ luật đảng viên đã được các tổ chức đảng xem xét giải quyết kịp thời, đồng bộ, đảm bảo nghiêm minh. Trong quá trình xem xét thi hành kỷ luật đã thực hiện đúng phương hướng, phương châm, nguyên tắc, thủ tục quy định của Đảng, không có khiếu nại.

Quận ủy Hoàn Kiếm đã chỉ đạo Ủy ban Kiểm tra Quận ủy thực hiện toàn diện các nhiệm vụ theo Điều 32 Điều lệ Đảng và các quy định khác của Đảng có liên quan, tăng cường kiểm tra tổ chức đảng và đảng viên khi có dấu hiệu vi phạm. Từ đầu nhiệm kỳ đến nay, Ủy ban Kiểm tra Quận ủy đã tiến hành kiểm tra, giám sát chuyên đề đối với 35 tổ chức đảng và 08 đảng viên; trong đó, đã tiến hành kiểm tra khi có dấu hiệu vi phạm đối với 02 tổ chức đảng và 04 đảng viên⁽⁴⁾. Qua kiểm tra, giám sát đã đánh giá những ưu điểm và chỉ ra những khuyết điểm, nguyên nhân và đề xuất các giải pháp khắc phục những hạn chế, thiếu sót trong công tác lãnh đạo, chỉ đạo của các tổ chức đảng; góp phần, tăng cường kỷ cương, kỷ luật trong Đảng, trong bộ máy chính quyền, thúc đẩy thực hiện nhiệm vụ chính trị của Đảng bộ.

Thực hiện Kế hoạch số 35-KH/UBKTTU ngày 19/01/2023 của Ủy ban Kiểm tra Thành ủy về việc tiếp đoàn giám sát của UBKT Thành ủy về làm việc với Ban Thường vụ Quận ủy Hoàn Kiếm, Ban Thường vụ Quận ủy đã chỉ đạo các đơn vị tham mưu chuẩn bị các nội dung phục vụ Đoàn giám sát chuyên đề của UBKT Thành ủy về: lãnh đạo, chỉ đạo, thực hiện Kết luận số 67-KL/TU, ngày 10/7/2020 của Ban Thường vụ Thành ủy về tiếp tục thực hiện Nghị quyết 09-NQ/TU ngày 27/02/2012 của Ban Thường vụ Thành ủy về tăng cường công tác xây dựng Đảng và các đoàn thể nhân dân trong

các doanh nghiệp ngoài khu vực nhà nước trên địa bàn Thành phố giai đoạn từ nay đến năm 2025; việc lãnh đạo, chỉ đạo, thực hiện việc kê khai, công khai tài sản thu nhập theo quy định; việc lãnh đạo, chỉ đạo về quản lý trật tự đô thị trên địa bàn quận.

Bên cạnh những kết quả đã đạt được, công tác kiểm tra, giám sát tại Đảng bộ quận Hoàn Kiếm, Thành phố Hà Nội vẫn còn tồn tại một số hạn chế xuất phát từ cả nguyên nhân khách quan và chủ quan.

2. Nguyên nhân của những tồn tại, hạn chế và dự báo những khó khăn, thuận lợi trong việc nâng cao hiệu quả công tác kiểm tra, giám sát tại Đảng bộ quận Hoàn Kiếm

Mặc dù đạt được kết quả quan trọng, nhưng công tác kiểm tra, giám sát, thi hành kỷ luật tại Đảng bộ quận Hoàn Kiếm còn có mặt hạn chế. Việc quán triệt, triển khai thực hiện các nghị quyết, quy định, hướng dẫn của Đảng về công tác kiểm tra, giám sát và thi hành kỷ luật Đảng tại một số đơn vị chưa kịp thời, thiếu quyết liệt, hiệu quả, hiệu lực chưa cao, chưa đi sâu, còn xảy ra tình trạng đơn thư vượt cấp, đơn thư, khiếu kiện kéo dài; công tác nắm tình hình, phát hiện dấu hiệu vi phạm chưa kịp thời; nội dung, đối tượng kiểm tra, giám sát tại một số đơn vị chưa phù hợp. Chất lượng kiểm tra, giám sát chuyên đề chưa đạt được yêu cầu, còn hình thức. Việc tổ chức các cuộc kiểm tra, giám sát còn lúng túng, không gắn với kiểm tra, giám sát người đứng đầu và cán bộ có liên quan, có nơi thực hiện chưa đúng quy trình thủ tục, chế độ thông tin báo cáo chưa đảm bảo theo quy định. Một số cấp ủy giải quyết đơn thư tố cáo và xem xét quyết định thi hành kỷ luật đảng viên chưa đảm bảo nguyên tắc, quy trình và thời hạn đúng quy định; còn tình trạng nể nang, né tránh, ngại va chạm, chưa nói thẳng, nói thật, thậm chí còn bao che, dung túng...

2.1. Nguyên nhân khách quan và chủ quan

Về khách quan, ngày từ đầu nhiệm kỳ 2020-2025, Quận ủy cũng đối mặt với nhiều khó khăn, thách thức, nhất là dịch bệnh Covid-19 đã tác động trực tiếp tới thực hiện các nhiệm vụ về công tác xây dựng Đảng. Quận ủy vừa phải tập trung chỉ đạo công tác phòng, chống dịch, vừa thực hiện các nhiệm vụ chính trị nên việc nâng cao chất lượng công tác kiểm tra, giám sát còn nhiều hạn chế.

Về chủ quan, do nhận thức, trách nhiệm lãnh đạo,

chỉ đạo, tổ chức thực hiện công tác kiểm tra, giám sát của một số cấp ủy, tổ chức đảng và người đứng đầu cấp ủy còn hạn chế; việc tham mưu, chỉ đạo, hướng dẫn, tổ chức thực hiện nhiệm vụ của Ủy ban Kiểm tra các cấp chưa phát huy hết vai trò. Việc tổ chức thực hiện các chỉ thị, nghị quyết, chương trình, đề án công tác của một số cấp ủy còn chưa phù hợp với tình hình thực tiễn...

2.2. Dự báo những khó khăn, thuận lợi trong việc nâng cao hiệu quả công tác kiểm tra, giám sát tại Đảng bộ quận Hoàn Kiếm

Về thuận lợi, công tác kiểm tra, giám sát luôn được Trung ương Đảng quan tâm. Đại hội Đảng lần thứ XIII đã nhấn mạnh: *“Tiếp tục tạo chuyển biến mạnh mẽ về nhận thức, trách nhiệm và quyết tâm chính trị của toàn Đảng đối với công tác kiểm tra, giám sát, kỷ luật đảng”*⁽⁹⁾. Bên cạnh đó, công tác kiểm tra, giám sát của Đảng bộ quận Hoàn Kiếm, Thành phố Hà Nội luôn nhận được sự quan tâm của Thành ủy Hà Nội, sự ủng hộ của đội ngũ cán bộ, đảng viên Đảng bộ quận và nhân dân địa phương.

Về khó khăn, thách thức, từ yếu tố tác động chủ quan và khách quan, các vi phạm của tổ chức đảng và đảng viên đang ngày có xu hướng tăng, nội dung mang tính chất phức tạp, cách thức tinh vi hơn. Bên cạnh đó, đối tượng lợi dụng kẽ hở trong cơ chế, chính sách để lách luật, trục lợi trong mọi lĩnh vực có thể. Một số trường hợp nội bộ đơn vị, tổ chức đảng, đảng viên không phát huy tinh thần đấu tranh tự phê bình và phê bình, ngại va chạm, sợ bị trù dập, trả thù nên không muốn cung cấp thông tin, không có chính kiến cho việc kiểm tra, giám sát của Đảng.

3. Một số giải pháp góp phần nâng cao hiệu quả công tác kiểm tra, giám sát tại Đảng bộ quận Hoàn Kiếm trong thời gian tới.

Một là, *đẩy mạnh công tác tuyên truyền quán triệt, nâng cao nhận thức của các tổ chức cơ sở đảng và đảng viên về vị trí, vai trò, tầm quan trọng của công tác kiểm tra, giám sát, thi hành kỷ luật Đảng*. Cần triển khai quán triệt sâu sắc, tổ chức thực hiện có hiệu quả Nghị quyết Đại hội XIII của Đảng, nghị quyết đại hội đảng bộ các cấp nhiệm kỳ 2020-2025, Kết luận số 38-KL/TW của Bộ Chính trị (khóa XII) về *“Chiến lược công tác kiểm tra, giám sát của Đảng đến năm 2030”*, Quy định số 22-QĐ/TW ngày

28/7/2021 của Ban Chấp hành Trung ương (khóa XIII), các quy định, quyết định của Bộ Chính trị, Ban Bí thư Trung ương và hướng dẫn của Ủy ban Kiểm tra Trung ương về công tác kiểm tra, giám sát, thi hành kỷ luật Đảng. Phải xác định kiểm tra, giám sát là nhiệm vụ thường xuyên của cấp ủy, do cấp ủy tiến hành, người đứng đầu cấp ủy chịu trách nhiệm trực tiếp lãnh đạo, chỉ đạo và tổ chức thực hiện; những chủ trương, chính sách, quy định đã triển khai đều phải được giám sát và kiểm tra.

Hai là, *tăng cường sự lãnh đạo của Ban Thường vụ Quận ủy, chỉ đạo và hướng dẫn của Ủy ban Kiểm tra (UBKT) Quận ủy đối với cấp ủy và UBKT đảng ủy cơ sở trong thực hiện nhiệm vụ kiểm tra, giám sát và thi hành kỷ luật Đảng*. Ban Thường vụ Quận ủy thường xuyên quan tâm lãnh đạo, chỉ đạo cấp ủy, UBKT đảng ủy cơ sở triển khai, quán triệt và tổ chức thực hiện các văn bản của cấp trên về công tác kiểm tra, giám sát, thi hành kỷ luật Đảng và việc xây dựng và thực hiện quy chế làm việc, các kế hoạch kiểm tra, giám sát hằng năm. Chỉ đạo cấp ủy cơ sở xây dựng quy hoạch, đào tạo, bồi dưỡng, kiện toàn đội ngũ cán bộ làm công tác kiểm tra đáp ứng yêu cầu nhiệm vụ. Hằng năm có kế hoạch tập huấn, bồi dưỡng nâng cao kỹ năng về nghiệp vụ, phương pháp công tác, năng lực thực tiễn, năng lực tổ chức thực hiện nhiệm vụ kiểm tra, giám sát đối với cấp ủy viên, ủy viên UBKT đảng ủy cơ sở, cán bộ làm công tác kiểm tra ở các chi bộ.

Ba là, *nâng cao nhận thức, trách nhiệm cho từng cán bộ, đảng viên Đảng bộ quận về công tác kiểm tra, giám sát của Đảng*. Đây là giải pháp quan trọng có ý nghĩa hàng đầu để nâng cao hiệu lực, hiệu quả công tác kiểm tra, giám sát trong Đảng bộ quận Hoàn Kiếm. Quận ủy cần chỉ đạo UBKT Quận ủy phối hợp với Ban Tuyên giáo Quận ủy làm tốt công tác tuyên truyền, quán triệt về công tác kiểm tra, giám sát và thi hành kỷ luật Đảng, tạo sự chuyển biến mạnh mẽ hơn nữa về nhận thức, trách nhiệm và quyết tâm chính trị của cấp ủy, tổ chức đảng và cán bộ đảng viên các cấp về công tác kiểm tra giám sát, kỷ luật Đảng. Tập trung quan điểm chú trọng kiểm tra, giám sát người đứng đầu cấp ủy, tổ chức đảng, Mặt trận Tổ quốc, gắn kiểm tra, giám sát với vai trò của nhân dân trong đấu tranh phòng, chống

tham nhũng, lãng phí theo tinh thần Nghị quyết Trung ương 4 khóa XII, XIII gắn với trách nhiệm nêu gương của cán bộ đảng viên. Quán triệt sâu sắc Kết luận số 38-KL/TW của Bộ Chính trị (khóa XII) về “Chiến lược công tác kiểm tra, giám sát của Đảng đến năm 2030”, Quy định số 22-QĐ/TW ngày 28/7/2021 của Ban Chấp hành Trung ương (khóa XIII), các quy định, quyết định của Bộ Chính trị, Ban Bí thư Trung ương và hướng dẫn của UBKT Trung ương về công tác kiểm tra, giám sát, thi hành kỷ luật Đảng.

Bốn là, nâng cao chất lượng đội ngũ cán bộ kiểm tra ở cơ sở, tăng cường công tác bồi dưỡng, tập huấn chuyên môn nghiệp vụ công tác kiểm tra ở cơ sở; đầu tư cơ sở vật chất, điều kiện làm việc phục vụ hoạt động của công tác kiểm tra, giám sát. Thường xuyên quan tâm lãnh đạo, chỉ đạo kiện toàn UBKT đảng ủy cơ sở và cán bộ làm công tác kiểm tra, giám sát của các chi bộ đủ số lượng, bảo đảm chất lượng, đáp ứng yêu cầu nhiệm vụ. Thực hiện tốt công tác quy hoạch, đào tạo bồi dưỡng đội ngũ cán bộ làm công tác kiểm tra cơ sở có trình độ, năng lực chuyên môn, và phẩm chất đạo đức tốt, tăng cường đối thoại, trao đổi kinh nghiệm với các địa phương, đơn vị làm tốt công tác kiểm tra để nâng cao trình độ nghiệp vụ đáp ứng yêu cầu nhiệm vụ. Trong quá trình hoạt động, đội ngũ cán bộ làm công tác này phải nắm chắc nguyên tắc kiểm tra, giám sát, kỷ luật đảng. Xác định rõ nội dung kiểm tra, giám sát đối với cán bộ, đảng viên, nhất là người đứng đầu, cán bộ chủ chốt, có bản lĩnh chính trị vững vàng, có “bàn tay sạch”, có tâm trong sáng, làm việc “đúng vai, thuộc bài”. Có sự phối hợp nhuần nhuyễn giữa các bộ phận, đơn vị có liên quan, tuyệt đối tránh xa sự cám dỗ của lợi ích vật chất. Không được lỏng lẻo ghép mục đích, động cơ cá nhân vào quá trình kiểm tra, giám sát đảng viên và tổ chức đảng. Xây dựng bộ quy trình kiểm tra, giám sát mẫu đảm bảo đúng nguyên tắc, phương pháp công tác Đảng và hướng dẫn của Trung ương, Thành ủy, áp dụng thực hiện thống nhất trong toàn Đảng bộ quận. Tăng cường đầu tư cơ sở vật chất, phương tiện bảo đảm điều kiện làm việc phù hợp với điều kiện và tình thực tiễn tại đơn vị.

Năm là, huy động toàn hệ thống chính trị quận và nhân dân địa phương trong việc thực hiện công

tác kiểm tra, giám sát của Đảng bộ quận. Quận ủy cần tăng cường lãnh đạo, chỉ đạo, hướng dẫn các: cơ quan khối hành chính nhà nước; khối Mặt trận và các đoàn thể chính trị - xã hội quận; có sự phối hợp chặt chẽ của nhân dân trong hoạt động kiểm tra, giám sát. Ngoài ra, công tác kiểm tra, giám sát, còn đảm bảo có sự phối hợp thường xuyên, định kỳ và tổ chức sơ kết việc phối hợp thực hiện đó, nhằm rút kinh nghiệm, từ đó đề ra chủ trương, phương hướng, biện pháp thực hiện từng nội dung trong từng thời gian, lĩnh vực cụ thể.

Xác định kiểm tra, giám sát là một chức năng lãnh đạo chủ yếu của Đảng, thời gian qua, công tác kiểm tra, giám sát đã được Đảng bộ quận Hoàn Kiếm quan tâm lãnh đạo, chỉ đạo và tổ chức thực hiện nghiêm túc. Nhờ đó đã tạo được sự chuyển biến rõ rệt, góp phần nâng cao năng lực lãnh đạo, sức chiến đấu của của các tổ chức đảng và chất lượng đội ngũ cán bộ, đảng viên. Do vậy đã phòng ngừa, ngăn chặn kịp thời và đẩy lùi sự suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống của một bộ phận cán bộ, đảng viên, mở rộng và phát huy dân chủ, tạo sự đoàn kết, thống nhất trong cơ quan, đơn vị, góp phần xây dựng Đảng bộ quận Hoàn Kiếm ngày càng trong sạch, vững mạnh./.

(1) Quận ủy Hoàn Kiếm (2023), *Báo cáo kết quả 6 tháng đầu năm 2023, phương hướng, nhiệm vụ trọng tâm 6 tháng cuối năm 2023 của Đảng bộ quận*, Hà Nội, tr.9.

(2), (3), (4) Quận ủy Hoàn Kiếm (2023), *Báo cáo sơ kết giữa nhiệm kỳ Đại hội Đảng bộ quận Hoàn Kiếm khóa XXVI, nhiệm kỳ 2020-2025*, Hà Nội, tr.23.

(5) Đảng Cộng sản Việt Nam (2021), *Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIII, tập II*, NXB. Chính trị quốc gia Sự thật, Hà Nội, tr.245-246.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

(1) Thành ủy Hà Nội (2021), *Chương trình công tác số 01-CT/TU về tăng cường công tác xây dựng, chỉnh đốn Đảng, xây dựng Đảng bộ và hệ thống chính trị Thành phố trong sạch, vững mạnh; đẩy mạnh cải cách hành chính giai đoạn 2021-2025*, Hà Nội.

(2) Quận ủy Hoàn Kiếm (2021), *Chương trình số 01-CTr/QU “Nâng cao năng lực lãnh đạo, sức chiến đấu của tổ chức Đảng; hiệu lực, hiệu quả của chính quyền; phát huy vai trò của Mặt trận Tổ quốc và các tổ chức chính trị - xã hội, xây dựng Đảng và hệ thống chính trị trong sạch, vững mạnh”* Hà Nội.

(3) Quận ủy Hoàn Kiếm (2021), *Đề án số 04-ĐA/QU “Nâng cao chất lượng và hiệu quả công tác kiểm tra, giám sát của tổ chức cơ sở đảng giai đoạn 2020-2025”* Hà Nội.